

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **M.N.**,, právně zastoupený Mgr. Radimem Strnadem, advokátem se sídlem AK v Brně, Příkop 8, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, Poštovní schránka 21/OAM 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27.9.2016, č.j. OAM-622/ZA-ZA11-ZA17-2016,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobce uvedl, že rozhodnutím žalovaného ze dne 27.9.2016, č.j. OAM-662/ZA/ZA11-ZA17-2016 nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana. Toto rozhodnutí napadá žalobce žalobou proti celému výroku pro jeho nesprávnost, neboť žalobce se cítí být tímto rozhodnutím přímo zkrácen na svých právech.

V žalobě uvedl, že dne 14. 7. 2016 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR), v níž uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny, ukrajinské státní příslušnosti, národnostně se cítí být Čechem, vyznává pravoslavné křesťanství. Narodil se v Brně a v minulosti nikdy nebyl politicky aktivní. Důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je skutečnost, že se žalobcova babička na Ukrajině stala členkou náboženské sekty, členy sekty pozvala k sobě domů, kde tito lidé žili i s žadatelovým dědečkem. Babička žadatele přepsala dům na členy této sekty a žadatel, ačkoli tuto skutečnost řešil s policií na Ukrajině, se nemá kam vrátit.

Ministerstvo vnitra (dále jen Ministerstvo) ve svém rozhodnutí hodnotí žádost také vzhledem k pohovoru, který byl se žalobcem a zákonným zástupcem žalobce proveden v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany. Jak vyplývá z rozhodnutí Ministerstva, žalobci a zákonnému zástupci žalobce byly v rámci pohovoru kladeny otázky ohledně jeho rodiny, ohledně jeho stávajícího pobytu v ČR a ohledně důvodů jeho žádosti o mezinárodní ochranu v ČR, přičemž žalobce objasnil důvod žádosti o mezinárodní ochranu spočívající v nemožnosti návratu na Ukrajinu, resp. domů, kdy babička, která dům, ve kterém zákonný zástupce a příležitostně také žalobce bydlel, tato prodala cizím lidem, stoupencům náboženské sekty. Současně žalobce zdůraznil, že se narodil v České republice, v Brně a na Ukrajině v podstatě nikdy žádnou delší dobu nežil. Sám žalobce se cítí být spíše Čechem než Ukrajincem.

Ministerstvo v rozhodnutí konstatuje, že žalobce ani jeho zákonný zástupce během celé doby správního řízení nesdělili žalovanému správnímu orgánu žádnou skutečnost, která by odkazovala k tomu, že žadatel vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv. Žalobce dle žalovaného správního orgánu také neprokázal, že by mohl ve své vlasti pociťovat odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Z tohoto důvodu nelze považovat situaci nezletilého žalobce na Ukrajině za pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu.

K tomuto žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.12.2005, č.j. 6 Azs 235/2004-57, v němž se uvádí „není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují“

V rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č.j. 4 Azs 103/2007 - 63, potom Nejvyšší správní soud dále upřesnil, že „zásada tzv. materiální pravdy má v řízení o udělení azylu svá specifika spočívající v pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazující věrohodnost žadatelových tvrzení. Je však na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vázících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.“

V odůvodnění žalovaného rozhodnutí však není uvedeno, jaké důkazy ke svému závěru nashromáždil. Z odůvodnění napadaného rozhodnutí je však citelné, že správní orgán má od počátku výpověď zákonného zástupce žadatele za nevěrohodnou.

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu taktéž vyplývá, že drobné rozpory ve výpovědích, které mohou být způsobeny mimo jiné nepřesnostmi v překladu či časovým odstupem od popisovaných událostí, samy o sobě zpravidla neopravňují k závěru o nevěrohodnosti žadatele.

Žalovaný se však ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu neřídil a žalobce má za to, že kromě výpovědi matky žalobce absentuje k závěrům žalovaného jakýkoli další důkaz, který by věrohodnost výpovědi vyvrátil či zpochybnil. Ze strany žalovaného se tak jedná o vybočení, resp. překročení mezí správního uvážení. Žalobce má za to, že žalovaný zásadním způsobem nedostál své zákonné povinnosti řádně zjistit skutkový stav, jak byla tato povinnost ve vztahu ke specifické povaze azylového řízení konkretizována výše citovanou konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu.

Žalobce má za to, že žalovaný správní orgán nesprávně vyhodnotil jím tvrzenou bezvýchodnou situaci v případě návratu do země původu, kde již nemá žádné zázemí, naopak v České republice pobývá již 16 let. Tato situace dle názoru žalobce představuje důvod pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný se však omezil pouze na paušalizované konstatování, že se zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací stěžovatele, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu a neshledal žádné důvody zvláštního zřetele. Konkrétní okolnosti případu nezkoumal. Žalobce nemůže souhlasit s názorem žalovaného správního orgánu, že skutečnost, že na Ukrajině nemá žádné zázemí v podstatě nevádí, neboť může se svojí matkou na Ukrajině žít ve společné domácnosti a tato má možnost se o něj postarat stejně jako dnes na území České republiky, je z hlediska úpravy zákona o azylu irelevantní, neboť nedobrá hospodářská situace postihuje všechny obyvatele bez rozdílu. Postavení stěžovatele s ohledem na zpretrhání vazeb na domovský stát, navíc za situace, kdy v části Ukrajiny probíhá ozbrojený konflikt, je výrazně horší než postavení běžného obyvatele.

Ministerstvo dále ve svém rozhodnutí cituje informace o zemích původu, informace MZV ČR či výroční zprávy Human Rights Watch, Informace Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině, přičemž ze zpráv citovaných žalovaným správním orgánem vyplývá, že na území Ukrajiny neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobce by se v případě návratu na Ukrajinu vrátil do Lvova, přičemž žalovanému správnímu orgánu je známo, že bezpečnostní situace jak v Zakarpatské, tak ve Lvovské oblasti je standardní a není nikterak ovlivněna zhoršenou bezpečnostní situací v částech Doněcké a Luhanské oblasti.

Žalobce má za to, že žalovaný správní orgán nemůže předjímat, do jaké části Ukrajiny by se žalobce se svojí matkou navrátil, předpoklad žalovaného správního orgánu, že by se navrátil do Lvova, kde má babičku je však s ohledem na výpověď žalobce lichý.

Žalobce má za to, že žalovaný v řízení nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Z tohoto důvodu se jedná též o rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Navrhoval, aby soud vydal rozsudek, kterým rozhodnutí žalovaného ze dne 27.9.2016 zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení. Domáhal se také toho, aby soud zavázal žalovaného žalobci zaplatit vzniklé mu náklady řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že popírá oprávněnost námitek podaných žalobcem, současně s těmito námitkami nesouhlasí, neboť neprokazují, že by porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce a zákonné zástupkyně (matky), jak uvedeno v protokolu o pohovoru a na rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, které bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu, a proto nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné či nezákonné na rozdíl od žalobce. Podle ustálené judikatury je žalobním bodem skutkové tvrzení (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) doprovázené konkrétní právní argumentací, z něhož plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Obecná tvrzení v žalobě, že žalovaný nezjistil skutkový stav, nezohlednil a nevyhodnotil aktuální politickou a zejména bezpečnostní situaci na Ukrajině, nejsou žalobním bodem ve smyslu ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Z pohovoru provedeného k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 14.7.2016 s žalobcem, a to v přítomnosti zákonné zástupkyně žalobce (matky) bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu žalobce je neochota návratu do země původu po ztrátě bydlení, obavy z vojenské situace a z vyhrožování náboženské sekty. V žalobě tvrdí žalobce, že žádá o udělení mezinárodní ochrany (dále jen „MO“) z toho důvodu, že v případě návratu do země původu je v bezvýchodné situaci, neboť zde nemá žádné zázemí a nemá se kam vrátit, naopak v ČR pobývá již 16 let. V roce 2012 při poslední návštěvě u babičky se dozvěděl žalobce se zák. zástupkyní (matkou), že babička měla v jejich nepřítomnosti převést vlastnická práva k předmětnému bytu ve Lvově dobrovolně na náboženskou sektu a společně s členy sekty bydlí babička i s dědou nadále. Z podnětu žalobce a matky, jako zák. zástupkyně, prověřila přivolaná policie tento stav a vyrozuměla žalobce a zák. zástupkyni, že k převodu vlastnictví bytu na náboženskou sektu došlo dobrovolně a nelze s tímto nic dělat. Žalobce podle svého vyjádření „...měl v zemi svého původu bydlet u babičky a v tomto bytě s matkou příležitostně, ale v podstatě zde nikdy žádnou delší dobu nežil“. Žalovaný správní orgán zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které sdělil právní zástupce žalobce v podané žalobě a zákonná zástupkyně žalobce (matka) v pohovoru o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný si opatřil potřebné podklady pro vydání rozhodnutí, které žalovaný považuje v daném případě za zcela dostatečné, zejména vycházel z výpovědí žalobce a zák. zástupkyně učiněných v průběhu správního řízení. Žalobce v žalobě ani v průběhu správního řízení neuvedl žádné azylově relevantní důvody, na základě kterých by mohla být určita forma mezinárodní ochrany žalobci udělena. Žalobce se narodil 20.7.2000 v Brně a na území České republiky žije zde 16 let jako cizinec, tudíž žádné potíže z azylově relevantních důvodů na Ukrajině neměl a de facto se žádostí o MO snaží legalizovat svůj současný pobyt.

Žalovaný tvrdí, že žalobce nebyl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech, přičemž nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný v tomto směru odkazuje na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný uzavírá, že trvá na správnosti napadeného rozhodnutí, v němž jsou podrobně odůvodněny závěry, z jakých důvodů žalobce nesplňuje podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany.

Žalovaný připomíná, že žalobci a zákonná zástupkyně žalobce je známo, že primární normou, která dopadá na pobyt cizinců na území České republiky je zákon o pobytu cizinců. Na základě povolení k dlouhodobému pobytu žili žalobce s matkou v ČR, pobyt jim nebyl prodloužen zaviněním matky, neboť matka žalobce nesplnila všechny náležitosti a nestihla časový limit pro jeho vyřízení. Podle vyjádření matky se mělo jednat o problémy s poštovním doručováním, nicméně důvody jeho rodičů - jsou posuzovány v samostatných správních řízeních. Za situace, kdy se žalobce a jeho matka nedopustili nelegálního pobytu na území České republiky, mají možnost svou situaci v režimu zákona o pobytu cizinců úspěšně řešit. Žalovaný připomíná např. rozhodnutí Městského soudu v Praze, kdy soud v rozsudku č.j. 4 Az 9/2010 ze dne 24. 2. 2011 stanovil, že: ... „v případě, kdy zamýšlí cizí státní příslušník realizovat svůj rodinný život na území České republiky, má možnost využít k tomu standardních institutů, které mu český právní řád prostřednictvím zákona o pobytu cizinců právě za tímto účelem poskytuje, nikoli se snažit o jejich obcházení“. Žalobce na území České republiky žije jako cizinec, žádné potíže z azylově relevantních důvodů v ČR mít nemohl a tyto mu ani v případě návratu do země původu logicky nehrozí. Žalovaný trvá na správnosti napadeného rozhodnutí, v němž jsou podrobně odůvodněny závěry, z jakých důvodů žalobce nesplňuje podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany. K bezpečnostní situaci a ozbrojeném konfliktu na Ukrajině, který je zakonzervován pouze v Luhaňské a Doněcké oblasti, opatřil žalobce aktuální informace. Žádné návrhy a výhrady ke zdrojům informací o politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině žalobce nenabízel.

Žalovaný přistupoval k tomuto případu žalobce s individuálním přístupem a byly užity přiměřeně aktuální, objektivně dosažitelné, dostatečně reprezentativní informace o stavu politické a bezpečnostní situace na Ukrajině, vycházející z několika zdrojů uvedených v rozhodnutí, které jsou zároveň obecně vnímány jako informace spolehlivé — důvěryhodné. Žalovaným použité zprávy splňují přísná kritéria pro jejich použití, tak jak jsou stanovena rozsudkem NSS v Brně ze dne 4. 2. 2009, č.j. 1 Azs 105/2008-81 a jsou v maximální možné míře relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, a transparentní a dohledatelné. Dle názoru žalovaného žalobce nebyl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech, přičemž v tomto směru žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Pokud jde o napadené rozhodnutí vyplývá z něho, že žalovaný o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany rozhodl tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zák. č. 325/1999 Sb. o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje.

V odůvodnění mj. uvedeno, že žadatel prokázal v průběhu správního řízení svou totožnost a státní příslušnost cestovním dokladem platným do dne 23.3.2020.

Žalovaný citoval z pohovoru žádosti o udělení mezinárodní ochrany, který byl žalobcem proveden dne 19.7.2016. V průběhu pohovoru žadatel uvedl, že souhlasí s tím, aby pohovoru byla přítomna jeho zákonná zástupkyně, matka, paní, a aby její odpovědi

byly zaznamenány společně s jeho. Dále pokračovali, že v ČR oba žili na základě povolení k dlouhodobému pobytu, ten jim nebyl prodloužen, neboť matka dotyčného nesplnila všechny náležitosti a nestihla časový limit pro jeho vyřízení. Blíže vypověděli, že mělo jít o problémy s poštovním doručováním. Nyní se svoji společnou situaci snaží řešit tak, že dotyčný žádá o mezinárodní ochranu a jeho matka podala žádost o trvalý pobyt. Otec jmenovaného s rodinou nežije, neviděli se společně tři, čtyři roky a nyní patrně žije v Zakarpatské oblasti, odkud pochází. Ke svým problémům ve vlasti žadatel sdělil, že kolem roku 2006 se jeho babička stala členkou náboženské sekty, pro kterou se pokusila získat i jeho. Žadatel byl v té době hodně nemocen a jeho matka ho nechávala se zmíněnou babičkou a dědou ve Lvově. Celá rodina tehdy prožívala těžké období a žadatelova babička tyto okolnosti řešila svojí účastí v náboženské sektě. Brala žadatele za město, kde se modlili, dokud neomdlel; dále onemocněl po té, co ho členové sekty ponořili do vody. Babička se v tomto období hodně změnila a prosadila svoji vůli i přes odpor dědy. Naposledy svoji vlast žadatel s matkou navštívili v roce 2012; to zjistili, že v nemovitosti babičky a dědy ve Lvově žijí natrvalo členové sekty s povolením od jejich babičky jako hlavního nájemníka. Při hádce zavolali k věci okresní policii, ta jim ale sdělila, že zmínění lidé žijí v domě s povolením babičky, a tak celou věc nemohou řešit. Pokud mají nějaký problém, musí se obrátit na občanský soud, to ovšem z důvodů financí žadatelova matka neučinila. Ke své osobě pak žadatel sdělil, že se již cítí jako Čech a návrat na Ukrajinu pro něj není perspektivní a je spojen s řadou obav, jako je válečný konflikt, který tam probíhá, a dále pak strach z příslušníků zmíněné sekty, kteří na něj a jeho matku byli v minulosti agresivní. O možnosti svého přestěhování v rámci Ukrajiny žadatel uvažoval, ale jeho hlavním cílem je zůstat nadále legálně v ČR. Žadatelova matka dále sdělila, že se se svým mužem stále nerozvedla, o syna se hodně hádali, její muž často pil a v minulosti byl v detenci za řízení v opilosti, původem je ze Zakarpatské oblasti, odněkud z hor. V ČR by žadatel rád dostudoval a nechce mít zničený život jen proto, že jeho matka nestihla zákonnou lhůtu pro vyřízení jejich pobytového statusu. Zákonná zástupkyně žadatele na závěr sdělila, že od roku 1995 žije v ČR a nedělá nic nezákonného, živí se poctivě a ráda by zde jen normálně žila společně se synem i dál, také by byla velice nerada, kdyby její syn měl zaplatit za její chybu. Své právo na kontrolu pohovoru využili a svými podpisy následně stvrdili svá slova. Na podporu svých tvrzení žadatel ani jeho zákonná zástupkyně nedoložili žádné doklady, dokumenty či jiné materiály.

Žalovaný v rozhodnutí uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenovaného je neochota navrátit se do vlasti po té, co společně se svojí matkou přišli o pobyt na území ČR. Dále zmínili obavy ohledně vojenské situace na Ukrajině a vyhrožování od příslušníků náboženské organizace tamtéž.

Žalovaný v rozhodnutí citoval ust. § 12 zák. o azylu a uvedl, že po posouzení tvrzení žadatele a jeho zákonné zástupkyně dospěl k závěru, že tito v průběhu správního řízení neuvedli žádné skutečnosti na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že žadatel vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žadatel a jeho zákonná zástupkyně během celé doby správního řízení nesdělili správnímu orgánu žádnou skutečnost, která by odkazovala k tomu, že dotyčný ve své vlasti vyvíjel politické aktivity a následně za ně byl pronásledován takovým způsobem a intenzitou, aby se jeho

činnost dala podřadit pod důvody obsažené v § 12 písm. a) zákona o azylu. Jmenovaný na otázku po své politické činnosti přímo odpověděl, že nebyl v minulosti politicky angažován. Během pohovoru žadatel taktéž nesdělil, že by byl v minulosti jakkoliv politicky aktivní. V tomto ohledu tedy žadatel nebyl ve své vlasti vystaven žádnému jednání, které by bylo možno označit za pronásledování z důvodů politických práv a svobod.

Po provedeném správním řízení nedospěl správní orgán ani k názoru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu s pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žalovaný pak v odůvodnění uvedl, že výčet důvodů pro udělení azylu vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu je taxativní, což znamená, že z jiných důvodů nelze azyl udělit. Správní orgán připomenul, že právní úpravu pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, a o změně některých zákonů, v platném znění, jehož institutů měl a má žadatel společně se svojí zákonnou zástupkyní možnost využít.

Dále bylo konstatováno, že žalobce nesplňuje ani podmínky ust. § 13 zák. o azylu

Pokud žalobce namítal, že mu měl být udělen humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu, žalovaný sdělil, že podle tohoto ustanovení, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů.

V této souvislosti správní orgán se zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žadatele o udělení mezinárodní ochrany a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žadatel je nezletilou osobou, která žije společně se svojí matkou, ta je jeho zákonnou zástupkyní a při správním řízení ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu vystupovala v řízení společně s ním. Po provedeném správním řízení správní orgán dospěl k závěru, že situace obou je propojená v tom smyslu, že žadatel i jeho matka přišli o svůj pobytový status v tuzemsku z důvodů nesplnění náležitostí zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, a nyní jim tak hrozí společné vycestování do jejich vlasti, přičemž každý svoji situaci řeší rozdílně, matka žadatele žádá o trvalý pobyt a žadatel sám o mezinárodní ochranu.

Žadatel o azyl sdělil, že je zdravý a na Ukrajině již v minulosti pobýval, když tam jezdil za svoji babičkou a dědou z matčiny strany, a o toto sociální a ekonomické zázemí však přišel. Také uvedl, že v Zakarpatské oblasti patrně žije jeho otec, o jehož pohybu nemá nyní zprávy. Žalovaný konstatoval, že podle informace MZV ČR ze dne 3.6.2016 je situace občanů Ukrajiny, kteří se do vlasti navrací po dlouhodobém pobytu obdobná jako je situace občanů, kteří ze země nevycestovali a tito nečelí větším problémům.

Správní orgán zastává pozici, že dvojici nebrání žádné objektivní skutečnosti v tom, aby se navrátili do své vlasti a obnovili si tam své ekonomické a sociální zázemí, podobné tomu, jaké mají nyní v ČR. Matka žalobce má možnost se o své dítě postarat v jejich společné vlasti stejně, jako to činí dnes na území ČR. Jejich pozice bude v tomto směru obdobná jako pozice mnoha jejich spoluobčanů, kteří se každoročně do své vlasti z dlouhodobých pobytů mimo ni navrací.

Správní orgán konstatuje, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce nezjistil zvláštní zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu.

Dále pak uvedl, že při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce ve vztahu k existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany vycházel především z výpovědi žadatele, výpovědi jeho zákonné zástupkyně a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel z Informace MZV ČR z 3.6.2016, Informace MZV ČR ze dne 1.8.2014; Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) - Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině - aktualizace č.3, září 2015, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva (OHCHR) - Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině 16.11. až 15.2.2016 ze dne 3.3.2016, Výroční zprávy Human RightWatch 2016 ze dne 27.1.2016; Zprávy Freedom House - Svoboda ve světě 2016 - Ukrajina, ze dne 27.1.2016, Zprávy Amnesty International - Rozsudky smrti a popravy v roce 2015, ze dne 3.5.2016. Veškeré uvedené informace jsou součástí spisového materiálu k žádosti jmenovaného o udělení mezinárodní ochrany.

Žalobci i jeho zákonné zástupkyni byla dána možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí s výše uvedenými informacemi seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Výše jmenovaní této možnosti využili, uvedli, že by si zmíněné zdroje rádi pročteli, správní orgán je pak nechal pročíst si předložený materiál. K předloženým podkladům nic nedoplňli a námitky ke zdrojům informací nevznegli. Nové skutečnosti k případu nesdělili.

Ministerstvo pak citovalo ust. § 14a odst. 1 a § 14a odst. 2 a uvedla, že žadatel, ani jeho zákonná zástupkyně neuvedli a ani správní orgán nenalezl žádné skutečnosti na základě kterých by mohla žadateli hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložení nebo vykonáním trestu smrti. Trest smrti byl ostatně na Ukrajině zrušen rozhodnutím prezidenta Kučmy v roce 2000 a Ukrajina je vedena Amnesty International jako země, která se zavázala zrušit trest smrti za veškeré trestné činy.

Správní orgán se dále pak zabýval otázkou, zda žadateli o mezinárodní ochranu hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení, nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání.

Uvedl, že znění tohoto zákonného ustanovení bylo přejato z čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, při interpretaci pojmu „nelidské nebo ponižující zacházení či trest“, vycházel proto správní orgán rozhodující ve věci z rozsudků Evropského soudu pro lidská práva. Z jeho judikatury mj. vyplývá, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Aby bylo možné pokládat trest za „ponižující“ a aplikovat na něj čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, musí ponížení a pokoření, která jej provázejí, dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Dle názoru správního orgánu totiž lze doplňkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde je takové nebezpečí reálné, skutečné a

bezprostředně existující, nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností, kumulací různých neočekávaných situací nebo výskytu skutečností, které dosud nelze dopředu předjímat. Žadatel a jeho zákonná zástupkyně v tomto ohledu zmínili svoje obavy o ohrožení žadatele jeho zákonné zástupkyně ze strany soukromých osob - členů náboženské skupiny, která nyní pobývá v domě žadatelovi babičky ve Lvově. Správní orgán konstatuje, že pokud by se žadatel dostal do konfliktu se soukromými osobami, jak se sám obává, na Ukrajině existují mechanismy jak se proti takovému chování bránit. To dosvědčuje informace MZV ČR, č.j. 110105/2014-LPTP, která dokládá, že ve vlasti žadatele a jeho zákonné zástupkyně jsou prostředky umožňující vznést stížnost na postup příslušníků policie či jiných orgánů státní moci a rovněž dovolat se pomoci policie při poškození trestnou činností.

K žadatelem uváděným obavám ohledně absence zázemí ve vlasti správní orgán uvedl, že Informace MZV ČR ze dne 3.6.2016 konstatuje, že situace osob pobývajících dlouhou dobu v zahraničí se nijak zásadně neliší od osob, které do zahraničí nevycestovali. Žadateli a jeho zákonné zástupkyni tak nebrání žádné objektivní překážky v tom, aby si ve své vlasti vytvořil sociální vazby a ekonomické zázemí pro svoje osoby obdobně, jak činí v tuzemsku.

Správní orgán v případě žadatele o azyl posuzoval také otázku, zda mu v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života či lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

V tomto směru si žalovaný opatřil zprávy, které v odůvodnění svého rozhodnutí citoval, zprávy o situaci na Ukrajině a uzavřel, že na základě těchto informačních zdrojů konstatuje, že na území Ukrajiny ve dvou z celkového počtu 24 oblastí, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena, panuje stav zhoršené bezpečnostní situace, který se rozšířil i do další částí země, které s těmito oblastmi bezprostředně souvisí. Konkrétně se jedná o ozbrojené středy mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a místními separatisty v Doněcké a Luhanské oblasti na východě Ukrajiny při hranici s Ruskou federací. Správní orgán však rovněž nemůže pominout, že ve zbytku země je bezpečnostní situace dlouhodobě neměnná, zcela stabilní a je plně pod kontrolou centrální ukrajinské vlády, o čemž vypovídají i veřejně dostupné informace o zemi původu.

Žalovaný uvedl, že žadatel o azyl a jeho zákonná zástupkyně v průběhu správního řízení hovořili v první řadě o tom že na Ukrajině pobývali ve městě Lvov, a že otec žadatele nyní patrně pobývá v Zakarpatské oblasti. Tyto místa tedy leží v západní části země v místě, ve kterém není bezpečnostní situace negativně ovlivněna událostmi v Doněcké a Luhanské oblasti na východě Ukrajiny, jak bylo výše popsáno.

Odkázal také na rozsudek NSS č.j. 7 Azs 66/2014-20 ze dne 26.6.2014 který uvádí: „Navíc nelze odhlédnout od skutečnosti, že místem pobytu účastnice řízení na území Ukrajiny byl Žydačivský okres ve Lvovské oblasti, který je v západní části země. Nejvyšší správní soud proto nepovažuje odkaz krajského soudu týkající se vnitřních nepokojů na Ukrajině v souvislosti s tzv. krymskou krizí za přílehlavý, neboť je obecně známo, že západní část Ukrajiny nebyla těmito událostmi nijak zásadně zasažena, a nelze tudíž dovozovat, že by zde účastníci řízení hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu...“. Ze skutečností

sdělených žadatelem, jeho zákonnou zástupkyní a z výše uvedených informací o zemi jeho původu správní orgán tedy pokládá za zcela prokázané, že v místě bydliště žadatele na Ukrajině je aktuální bezpečnostní situace naprosto stabilní a nevykazuje jakékoliv známky bezpečnostních rizik spojených s aktuálními střety na východě země. Žadatel a jeho zákonná zástupkyně se tak nemusí obávat ohledně vojenské situace v jejich vlasti, pokud se přestěhují kupříkladu do okolí místa svého posledního bydliště.

Z výše uvedených informačních zdrojů je správnímu orgánu tedy známo, že v zemi původu žadatele neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

Případné vycestování žadatele po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žadatelem a jeho zákonnou zástupkyní nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Žadatel pobývá v ČR se svoji matkou, ukrajinskou občankou; ona sama si nyní snaží legalizovat svůj pobyt na území ČR žádostí o trvalý pobyt dle zákona č. 326/1999 Sb., a žadatel by vzhledem k motivům, které ve správním řízení ke své situaci sdělil, měl pokračovat tímto způsobem, jak již byl poučen. Další rodinné vazby žadatel v tuzemsku nemá, naopak vypověděl, že jeho otec se nyní nachází patrně na Ukrajině na blíže neurčeném místě v Zakarpatské oblasti. Jak již bylo rozebráno výše, správní orgán je toho mínění, že žadateli a jeho zákonné zástupkyni nebrání objektivní překážky v tom, aby jejich soukromý život realizovali ve své vlasti stejným způsobem, jako to činí nyní v tuzemsku, popřípadě aby si obnovili své rodinné a sociální vazby opětovně ve své vlasti.

Posouzení věci krajským soudem

Žaloba není důvodná.

Krajský soud na tomto místě uvádí, že řízení o udělení mezinárodní ochrany je řízením o žádosti. Zdůvodnění žádosti je zcela v rukou a je věcí žadatele o azyl. Jen jemu náleží právo disponovat žádostí, a to nejen ve smyslu právo žádost podat, popř. ji vzít zpět, ale také ve smyslu rozšíření či zúžení důvodu žádosti (dispoziční zásada). Soud toto uvádí z toho důvodu, že žalobce ve své žalobě zdůrazňuje, že žalovaný ve svém rozhodnutí hodnotí žádost také vzhledem k pohovoru, který byl se žalobcem a jeho zákonnou zástupkyní proveden v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany. Toto je naprosto v pořádku a v souladu se zákonem, neboť jinak ani žalovaný postupovat nemohl, neboť je na samotném žadateli o mezinárodní ochranu, jak svůj azylový příběh podá a jak vylicí skutečnosti, pro něž se domáhá mezinárodní ochrany v ČR.

Soud dospěl k závěru, že pokud jde o žalovaného, situaci žalobce, tak jak ji vylíčil v provedeném pohovoru v průběhu správního řízení, tak s jeho souhlasem i jeho zákonná zástupkyně, náležitě posoudil.

Samotný žalobce i jeho zákonná zástupkyně (matka) uvedli, že žalobce se nikdy v době svého pobytu na Ukrajině nijak politicky neangažoval a v tomto směru na Ukrajině naprosto žádné problémy neměl a neměl ani odůvodněný strach z pronásledování z důvodu

rasy, pohlaví, náboženství národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro zastávání určitých politických názorů, takže v tomto případě ze skutečností, které potvrdil sám žalobce i jeho zákonná zástupkyně, zde nejsou žádné důvody pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 písm. a) nebo b) zák. o azylu.

Pokud žalobce namítá, že žalovaný nesprávně vyhodnotil jeho bezvýhodnou situaci v případě návratu na Ukrajinu, kde již nemá žádné zázemí, s tímto stanoviskem žalobce se soud neztotožňuje. Žalovaný se zabýval řádně jeho rodinnou, sociální a ekonomickou situací, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu, k tomu, že žije ve společné domácnosti se svojí matkou, která je jeho zákonnou zástupkyní.

Věc vyhodnotil správně žalovaný tak, že se jedná o mladého zdravého člověka, který si společně se svou matkou může vybudovat rodinné, sociální a ekonomické zázemí na Ukrajině stejně tak, jako si ho budují na území ČR. Žalobce v dřívější době nežil jen na území ČR, pobýval také na území Ukrajiny ve Lvově u své babičky a dědečka v domě, a pokud by se nechtěli s ohledem na poměry v domě do tohoto žalobce se svojí matkou již vracet, nic jim nebrání v tom, aby si vybudovali ekonomické a sociální zázemí jinde, ve stejném městě, nebo na úplně jiném místě Ukrajiny a soud zastává stanovisko, že na Ukrajině neexistují pro ně překážky, které by jim v tom bránily. Na území ČR, kde v současné době žalobce se svojí matkou žije, si museli také vybudovat ekonomické a sociální zázemí, stejně tak by dle názoru soudu si toto mohli vybudovat i na území Ukrajiny, neboť jim v tom nic nebrání, a to i v případě, že by se již nevraceli do domu rodičů matky žalobce.

Soud má tedy za to, stejně jako žalovaný, že v případě žalobce nejsou důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení azylu z humanitárního důvodu.

Soud pak má za to, že žalovaný se důkladně zabýval také tím, zda v případě žalobce nejsou splněny důvody pro udělení doplňkové ochrany.

Podle § 14a odst. 1 zák. č. 325/1999 Sb., doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplnil důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2, a že nemůže, nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle odst. 2 § 14a za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje:

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

Soud dospěl k závěru, jak uvedl již shora, že i skutečnostmi, tedy důvody pro udělení doplňkové ochrany, se žalovaný důkladně a řádně zabýval. Žalovaný si vyžádal řadu zpráv o politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině, tyto zprávy jsou součástí správního spisu, žalobce byl s nimi seznámen a proti jejich obsahu a zdrojům získání nic nenamítal.

Z těchto zpráv nevyplývají žádné důvody, pro které by měl žalobce obavu z návratu na Ukrajinu, kde by se kvůli situaci na Ukrajině obával uložení nebo vykonání trestu smrti nebo mučení či nelidského a ponižujícího zacházení nebo vážného ohrožení jeho života, neboť v části Ukrajiny, kde žalobce pobýval, neprobíhá žádný válečný konflikt, žádné boje, Lvov je městem, kde se nic takového neděje, neboť jak ze zpráv vyplývá, špatná bezpečnostní situace panuje pouze ve 2 z 24 oblastí, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena, a to v oblasti Donětské a Luhanské.

Pokud žalobce namítá, že z ničeho nevyplývá, že by se vracel právě do Lvova, soud zde uvádí, že není nutné, aby si zařídil žalobce se svou zákonnou zástupkyní život na Ukrajině pouze ve Lvově, nebo jeho blízkém okolí, je však naprosto nelogické, že by odcházel do Donětské či Luhanské oblasti, kde zhoršená bezpečnostní situace je.

Ze všeho, co bylo zjištěno v průběhu správního řízení, tedy z toho, co vyplynulo z žádosti o udělení mezinárodní ochrany, pohovoru, který byl s žalobcem i zákonnou zástupkyní veden, i ze založených zpráv o bezpečnostní a politické situaci na Ukrajině, dospěl soud k závěru, že žaloba žalobce důvodná není, a to proto, že žalobce žádostí o udělení mezinárodní ochrany se snaží pouze zlegalizovat si pobyt na území ČR. Zlegalizování si pobytu na území ČR však není příslušný zákon 325/1999 Sb. o azylu, jeho podmínky upravuje zákon 326/1999 Sb. o pobytu cizinců. Pokud tedy žalobce si chce zlegalizovat pobyt na území ČR, musí postupovat podle zákona o pobytu cizinců.

Žaloba žalobce tedy důvodná není, a proto ji soud dle § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, náklady řízení mu tedy přiznány nebyly, a pokud jde o žalovaného, tomu kromě běžné úřední činnosti žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 15.2.2017

Za správnost vyhotovení:
Veronika Smékalová

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně